Gemeente Amstelveen

INTERNE NOTITIE

Z23-082405 D23-382912

Aan	De gemeenteraad	**Datum**	3 oktober 2023
Via	Burgemeester en wethouders		
Van	Adam Elzakalai, wethouder financiën	**Kopie**	

Betreft Uitkomsten septembercirculaire 2023 uitkering gemeentefonds en bijstandsgelden 23-24

0. Inleiding/Samenvatting

Deze notitie informeert u over de uitkomsten van de septembercirculaire 2023[1] en de bekendmaking van de bijstandsbudgetten 2023 (definitief) en 2024 (voorlopig)[2]. Deze aanvullende informatie is aangekondigd in de Programmabegroting 2024 en kan worden betrokken bij de Raadsbehandeling van de Programmabegroting 2024 op 8 november 2023. De notitie sluit af met voorstellen voor besluitvorming.

Samenvatting uitkomsten

1. De septembercirculaire en bekendmaking BUIG-budgetten betekenen "onderaan de streep" een incidenteel voordeel van per saldo € 1,5 miljoen over de jaarschijven 2023-2027. De jaarschijf 2023 laat een incidentele *plus* zien van € 2,3 miljoen (met name door € 1,7 miljoen positieve afrekening BCF-fonds 2023). De jaarschijf 2026 laat een incidentele *min* zien van € 1,7 miljoen (met name incidentele accresdip 2026 van € 1,5 miljoen). Diverse overige incidentele afwijkingen van kleinere omvang verspreid over de verschillende jaarschijven completeren het beeld en zijn samen goed voor per saldo € 0,9 miljoen voordelig. De incidentele voor- en nadelen in de verschillende jaren komen ten gunste/laste van de (meerjarige ontwikkeling van de) algemene reserve;
2. Structureel verbetert het begrotingsbeeld met € 0,8 miljoen per 2026. Dit bedrag komt beschikbaar ter dekking van het nog openstaande tekort Jeugd/Sociaal Domein in 2026 en verder. Dit openstaande tekort bedraagt in de Perspectiefnota 2024 afgerond € 5,6 miljoen. De uitkomsten van de meicirculaire 2023 boden de ruimte om ter dekking hiervan € 2,8 miljoen structureel te reserveren. Aan deze stelpost kan nu € 0,8 miljoen worden toegevoegd. Het structurele voordeel betreft voor € 0,6 miljoen de bijstelling van de BUIG-budgetten (zie punt 4). De resterende € 0,2 miljoen vloeit voort uit de uitwerking van de septembercirculaire als resultante van accresbijstellingen en volumemutaties in samenhang met de stelposten nominaal en areaal. Enerzijds is sprake van hogere accressen, anderzijds moet rekening gehouden worden met een hogere loon- en prijsontwikkeling. De accrestoenamen loopt op naar € 4,7 miljoen per 2027. Daar staat een reservering op de stelpost nominaal tegenover van € 4,5 miljoen in 2027. Volumemutaties leiden tot een verrekening met de stelpost areaal (€ 0,65 miljoen positief);
3. De circulaire bevat verder de nodige specifieke *taakmutaties*. Deze mutaties worden budgettair neutraal verwerkt in relatie met samenhangende uitgaven- en of inkomstenposten. Verreweg het meest relevant is de toekenning van de middelen voor de Energietoelage 2023 (2e tranche). Die ontbreekt nog in deze circulaire in afwachting van de inwerkingtreding van de nieuwe Participatiewet. De stemming hierover in de Tweede Kamer is inmiddels geweest, de stemming in de Eerste Kamer moet nog plaatsvinden. In deze notitie wordt geanticipeerd op het beschikbaar komen van de middelen. De concrete bedragen per gemeenten zijn inmiddels bekend;
4. De toekenning van het definitieve BUIG-budget 2023 (bijstandsgelden) en het voorlopige budget 2024 betekent samen met een actuele prognose van de bijstandsuitgaven € 0,2 miljoen voordeel in 2023, oplopend naar € 0,6 miljoen voordeel vanaf 2024.

[1] Septembercirculaire gemeentefonds 2023 | Circulaire | Rijksoverheid.nl
[2] Voorlopige bijstandsbudgetten 2024 en definitieve budgetten 2023 bekend | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl

1. Financieel totaaloverzicht met postgewijze toelichting

Onderstaand overzicht geeft een recapitulatie van de uitkomsten van deze notitie. Na dit overzicht volgt een postgewijze toelichting.

Uitkomsten septembercirculaire 2023 en bijstandsgelden 23/24 negatief bedrag is voordelig/overschot; bedrag x 1000 euro

	2023	2024	2025	2026	2027
A. Uitkomsten septembercirculaire					
A.1. budgettair septembercirculaire 2023 ev.	**-2.116**	**-191**	**374**	**1.500**	**-237**
1a. mutaties/afrekeningen oude jaren (2021/2022)	*-123*				
1b. onderuitputting BCF 2023	*-1.687*				
1c. energietoelage 2023 (2e tranche) - verwachte uitkering	*-3.408*				
** beschikbaarstelling tbv uitkering/uitvoering*	*3.408*				
1d. aanvulling incidentele Jeugdgelden '24/'25 (index'22)		*-191*	*-116*		
1e. nominale bijstelling accres		*-1.980*	*-1.945*	*-1.390*	*-4.750*
** reservering via stelpost nominaal*		*1.980*	*2.435*	*2.890*	*4.513*
1f. bijstelling areaal (volume-ontwikk. maatstaven c.a.)	*-306*	*-650*	*-650*	*-650*	*-650*
** reservering via stelpost areaal*		*650*	*650*	*650*	*650*
A.2. taakmutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2a. toegekende taakmutaties	*-58*	*-231*	*-83*	*-83*	*-57*
2b. aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten	*58*	*231*	*83*	*83*	*57*
A. Effect septembercirculaire	**-2.116**	**-191**	**374**	**1.500**	**-237**
B. BUIG-gelden	**-177**	**-580**	**-580**	**-580**	**-580**
C=A+B. TOTAAL EFFECT SEPTEMBERCIRCULAIRE & BUIG	**-2.293**	**-771**	**-206**	**920**	**-817**
WAARVAN:					
C.1. Structureel -> reservering ter dekking structurele opgave '26ev		**0**	**0**	**-817**	**-817**
C.2. Incidenteel -> ten gunste/laste van algemene reserve	**-2.293**	**-771**	**-206**	**1.737**	**0**
totaal	**-2.293**	**-771**	**-206**	**920**	**-817**

A.1. Budgettair effect septembercirculaire 2023ev

Het budgettair effect is te onderscheiden in incidentele en structurele effecten. De regels 1a t/m 1d betreffen incidentele mutaties, de regels 1e en 1f structurele effecten.

1a. mutaties/afrekeningen "oude jaren"(2021/2022)

Aanpassingen op verdeelmaatstaven[3] in *oude uitkeringsjaren* door actuelere CBS-statistieken zorgen voor een incidenteel voordeel van € 123.000.

1b. onderuitputting BCF (BTW compensatiefonds)

De septembercirculaire bevat een toevoeging aan het gemeentefonds van € 359 miljoen (incidenteel 2023) op basis van een verwachte onderuitputting van het BCF over 2023. Voor Amstelveen betekent dit een incidenteel voordeel van afgerond € 1,7 miljoen.

[3] Het gaat om wijzigingen in de gehanteerde aantallen op lokale en landelijke volumes, inclusief doorwerking daarvan in de uitkeringsfactor.

Gemeenten kunnen hun betaalde BTW (met inachtneming van de nodige nuanceringen) declareren bij het BCF. In het kader van het Regeerakkoord Rutte II was het voornemen om dit fonds af te schaffen. In nader overleg met de VNG is hiervan afgezien, maar is wel het budgettaire risico afgewenteld op de gemeenten. Als gemeenten in totaliteit meer declareren dan beschikbaar in het BCF, dan wordt dit bedrag gekort op het gemeentefonds. Als gemeenten minder declareren komt het niet benutte deel van het fonds (onderuitputting) ten gunste van het gemeentefonds. De nu conform de circulaire verwerkte mutatie is een voorlopige afrekening. De definitieve vaststelling volgt in de meicirculaire 2024.

1c. energietoelage 2023 (2e tranche)
Gemeenten zijn nog in afwachting van de toekenning van de middelen voor de tweede tranche van de energietoelage 2023 (€ 800 per huishouden binnen de doelgroep)[4]. Deze middelen zijn nog niet uitgekeerd in afwachting van de inwerkingtreding van de nieuwe Participatiewet. De stemming hierover in de Tweede Kamer is inmiddels geweest, de stemming in de Eerste Kamer moet nog plaatsvinden. De hoogte van het concrete bedrag voor Amstelveen was tot voor kort ook nog onzeker, omdat het Rijk voor deze tranche kiest voor een andere verdeelwijze. Recent zijn de nieuwe verdeelwijze en de bijbehorende bedragen per gemeente al wel naar buiten gebracht. Blijkens deze informatie ontvangt Amstelveen € 3.408.000. Dit bedrag wijkt niet sterk af van de uitkomst van de oude verdeelwijze. Ter wille van een goede voortgang na besluitvorming door de Eerste Kamer is de raming van dit inkomstenbedrag met een bijbehorend (gelijk) uitgavenbudget al wel in de besluitvormingsvoorstellen van deze notitie verwerkt. De uiteindelijke kosten kunnen afwijken van dit budget, door de grotere doelgroep (130% bijstandsnorm in plaats van 120%) en het te realiseren bereik. Dit zal in de jaarrekening worden verwerkt.

1d. aanvulling incidentele Jeugdgelden '24/'25 (index 2022)
Via de meicirculaire 2023 heeft het Rijk eenmalige middelen voor Jeugd toegekend voor 2024/2025 (respectievelijk € 5,4 miljoen en € 3,7 miljoen). Hierop volgt nu nog een kleine nabetaling van afgerond € 0,2 miljoen in 2024 en € 0,1 miljoen in 2025 doordat in de Rijksbegroting nog een stukje indexering 2022 "was blijven hangen". Deze nabetalingen volgen dezelfde weg als de reeds eerder toegekende bedragen en komen ten gunste van de algemene reserve. Daar staan reële ramingen van de eigen uitgaven tegenover in 2024/2025. Eerste helft 2024 vindt een actualisering van de uitgavenramingen plaats, mede op basis van de rekeningcijfers 2023, loon- en prijsontwikkelingen en meer specifieke ontwikkelingen zoals de uitkomsten van de nieuwe aanbestedingen 2024 van de gecertificeerde instellingen, ook wel jeugdbescherming.

1e. bijstelling accres[5] in samenhang met nominale ontwikkeling
De septembercirculaire bevat geactualiseerde aannames voor de loon- en prijsontwikkeling op basis van de Macro Economische Verkenningen (MEV, september 2023). De vorige aannames waren nog gebaseerd op het Centraal Economisch Plan (CEP, maart 2022). De gemeentelijke nominale grondslagen actualiseren we in samenhang met de gemeentefondscirculaires. Dit is uitvoeriger uitgelegd in de Perspectiefnota 2024 (paragraaf 2.2.3)[6].

[4] De eerste tranche (€ 500 per huishouden binnen de doelgroep) stond in de decembercirculaire 2022.
[5] "Accres" is de gemeentefondsterm voor groei. Dit accres, c.q. deze groei kan ook negatief zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen nominaal accres (de totale mutatie inclusief inflatie) en reëel accres (de totale mutatie geschoond voor inflatie). Tenzij anders vermeld wordt met accres het nominaal accres bedoeld.
[6] Voor goede orde: Er is geen permanente, directe 1-op-1-relatie waardoor gemeenten hun nominale kosten automatisch via het gemeentefonds gecompenseerd krijgen. Denk aan de volgende verschillen: (1) Rijk en gemeenten kennen eigen cao's die ongelijktijdig verlopen en ook qua uitkomsten verschillen. (2) De Rijksbegroting kent verschillende indexen die niet parallel lopen met de gemeentelijke huishouding. (3) Het is wisselend en onduidelijk hoe/wanneer nominale ontwikkelingen

zich exact vertalen in de uitzetting van departementsbegrotingen, c.q. Rijksuitgaven. (4) Onderdeel van de accressen is ook de volume ontwikkeling, denk aan zorguitgaven.

Concreet bevat de septembercirculaire een aanvullend nominaal accres per 2024 door een opwaartse bijstelling van de verwachte loonontwikkeling. Voor Amstelveen gaat dit om afgerond € 2 miljoen. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de stelpost nominaal. Belangrijk open einde voor 2024 is de nog af te sluiten cao, waarbij de looneisen van de bonden met 8% uitstijgen boven de tot dusver in samenhang met het accres 2024 ingedekte loonontwikkeling 2024 van 5%.

Meerjarig gaat de uitwerking in deze notitie uit een trendmatige loonontwikkeling van 5% per jaar en een trendmatige prijsontwikkeling van 3,5% per jaar in 2025-2027. Dit past binnen de actuele meerjarige accresontwikkeling met een klein positief saldo van € 0,2 miljoen per 2027 (een accresbijstelling per 2027 van € 4,7 miljoen versus een nominale reservering van € 4,5 miljoen).

Nieuw in deze circulaire is de concrete uitwerking voor het accres 2027 van de (eenzijdig) door het Rijk doorgevoerde nieuwe accressystematiek. Hierin is de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) maatgevend voor het accres gemeentefonds, zowel nominaal (prijs) als reëel (volume). De nominale component volgt de actualiteit, de reële component volgt een historisch gemiddelde over de achterliggende jaren (t-2 t/m t-9). Hoe dit gaat uitpakken moet de komende jaren blijken. Voor de structurele gemeentelijke bestaanszekerheid is vooral van belang dat er een goede structurele bekostiging komt voor de Omgevingswet[7] en het sociaal domein (bestaande tekorten en toekomstige autonome groei zorguitgaven), dat de opschalingskorting van tafel gaat en dat gemeenten niet steeds worden verrast door nieuwe “grepen uit de kas” buiten de reguliere systematiek om.

De bestendige gedragslijn van ons gemeentelijk trendmatig begrotingsbeleid betekent, dat het totale accres in eerste aanleg wordt afgezet tegen de nominale ontwikkeling waarna de werkelijke reële ruimte/krapte resteert, c.q. zichtbaar wordt.[8]

1f. bijstelling areaal (volume ontwikkelingen maatstaven c.a.)
Samen met het accres worden ook overige algemene mutaties verwerkt, zoals de ontwikkeling van de uitkeringsbasis in samenhang met volumemutaties op maatstaven, landelijk en lokaal. Een groot aantal uiteenlopende mutaties in lokale aantallen en in landelijke statistieken zorgt per saldo voor een positief areaaleffect van € 0,3 miljoen in 2023, oplopend naar structureel € 0,65 miljoen vanaf 2024. Via de stelpost areaal worden tussentijdse schommelingen door volume-effecten opgevangen. Bij de jaarlijkse Perspectiefnota wordt de op dat moment beschikbare bedrag stelpost ingezet via integrale afweging, primair ter dekking van autonome ontwikkelingen incl. areaal-effecten. De stelposten areaal en nominaal zijn belangrijke stabilisatoren in het gemeentelijk begrotingsbeleid

A.2. Taakmutaties
Onder de noemer taakmutaties behandelt deze paragraaf nieuwe toevoegingen aan de algemene uitkering vanwege specifieke maatregelen (taakmutaties). De algemene beleidslijn is, dat het in deze gevallen gaat om wijzigingen in taken/werkzaamheden en dat er een directe relatie is met samenhangende uitgavenbudgetten waarmee verrekening plaatsvindt. Afhankelijk van de aard en omvang van de maatregel kan nadere besluitvorming plaatsvinden aan de hand van aparte advisering. Onderstaand overzicht zet deze mutaties op een rij, waarna een postgewijze toelichting volgt.

[7] In decembercirculaire is nog een incidenteel bedrag voor invoeringskosten 2023 te verwachten. De structurele bekostiging is een financieel risico. Kamerbrief over beantwoording motie-Kluit c.s. over financiën inwerkingtreding Omgevingswet | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl
[8] In 2024 bedroeg de prijsindex bbp 3,3% versus een loon/prijs-indexering volgens de bestaande systematiek van 5,3%. Bij een 8jr-gemiddelde voor het volumedeel van 1,7% komt de totale index obv de nieuwe systematiek uit op 5%. De nieuwe ppb-index in zijn geheel (volume en prijs) nodig voor de nominale ontwikkeling.

specificatie taakmutaties bedragen x € 1.000

		2023	2024	2025	2026	2027
a) LHBTI-beleid (Regenboogsteden)	*incid. '23-'26*	19	19	19	19	
b) Veillig wonen (Weerbaar Bestuur)	*incid. '23-'26*	7	7	7	7	
c) Bijzondere bijstand & vroegsignalering irt hoge inflatie	*incidenteel*		148			
d) Compensatie WSW voor WML-verhoging	*structureel*	28	28	28	28	28
e) Rijksvaccinatieprogramma - kinkhoest	*structureel*		25	25	25	25
f) Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPD III)	*structureel*	4	4	4	4	4
Totaal toekenning taakmutaties		**58**	**231**	**83**	**83**	**57**

Ad. a) LHBTI-beleid (Regenboogsteden)
Regenboogsteden zetten zich in voor de gezamenlijke doelstelling de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen en intersekse personen (LHBTI) verder te bevorderen. Amstelveen ontvangt afgerond € 20.000 per jaar voor de periode 2023-2026 (4jr. incidenteel). In de recent uitgebrachte Diversiteitsnota 2023-2026 is hiermee reeds rekening gehouden.

Ad b) Veilig wonen (Weerbaar bestuur)
De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 wordt de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom geëxpliciteerd met een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Bij de advisering zal een breder pakket van preventieve maatregelen worden gehanteerd, waaronder fysieke, elektronische en digitale maatregelen. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Amstelveen ontvangt hiervoor vanuit het programma Weerbaar Bestuur € 7.000 per jaar voor de periode 2023-2026 (4jr. incidenteel).

De circulaire spreekt over "…. Een tegemoetkoming…", terwijl sprake is van een wettelijke taakuitbreiding met een "harde" bekostigingsverplichting voor gemeenten die al snel hoger kan uitpakken dan € 7.000/jr. Verder lijkt dit ook een structurele taakverzwaring, waarbij een incidentele vergoeding voor 4jr niet ideaal is. Kortom, dit onderdeel lijkt een financieel risico in zich te bergen.

Ad c) Bijzondere bijstand en vroegsignalering
Het kabinet maakt middelen vrij om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Onderdeel daarvan is een bedrag via het gemeentefonds aan gemeenten voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. We zetten de middelen in met de doelen uit het landelijke implementatieplan Aanpak geldzorgen, armoede en schulden 2022 – 2025. Het rijk streeft naar een halvering van het aantal mensen met problematische schulden en armoede in 2030. Het rijk wil het aantal kinderen in armoede per 2025 halveren. Amstelveen ontvangt in 2024, evenals in 2023, een eenmalig bedrag van € 149.000 (eenmalig in 2024).

Ad d) Compensatie WSW voor WML-verhoging
Het kabinet heeft besloten (Voorjaarsnota 2023) om gemeenten te compenseren voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw). Uitvoering vindt plaats via AM-Match. Amstelveen ontvangt € 28.000 (structureel met ingang van 2023). Dit is een aanvulling op de reeds in meicirculaire opgenomen reguliere indexering van € 137.000 (totale bijstelling bijdrage AM-Match derhalve € 165.000). Aangezien de nominale indexering van de bijdrage van AM-Match zit verdisconteerd in de periodieke bijstelling van de Rijksbijdrage die wordt "doorgesluisd", legt dit geen apart beslag op de algemene stelpost nominaal van de gemeente. In de Programmabegroting 2024 zit nog een verrekening met de stelpost nominaal opgenomen die komt te vervallen (€ 153.000 in 2023, budgettair neutraal).

Ad. e) Rijksvaccinatieprogramma - Kinkhoest
Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. Bij deze septembercirculaire worden de bijbehorende middelen, aan het gemeentefonds toegevoegd. Amstelveen ontvangt € 25.000 (structureel met ingang van 2024). Uitvoering vindt plaats door de Jeugdgezondheidzorg van de GGD Amsterdam-Amstelland, onderdeel van de GR OGZ.

Ad. f) Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)
De algemene uitkering wordt vanaf 2023 structureel verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling is op 10 maart 2020 geïmplementeerd en heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Amstelveen ontvangt € 4.000 (structureel met ingang van 2023). Uitvoering vindt plaats via de Omgevingsdienst.

B. Bijstandsbudgetten / BUIG-gelden
Het Ministerie van SZW heeft 30 september 2023 opgaven verstrekt voor de bijstandsgelden 2023/2024. Dit betreft het definitieve budget 2023 en het voorlopige budget 2024. Deze gelden worden aangeduid als BUIG-gelden (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten). Het gaat om een budget dat gemeenten ontvangen voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen. Als gemeenten meer of minder uitgeven aan bijstandsuitkeringen blijft dit voor rekening van de gemeente. Het macrobudget wordt vastgesteld met rekenregels van het CPB voor de prognose van het totale verwachte bijstandsvolume als afgeleide van de economische ontwikkeling en de ontwikkeling van de werkloosheid, rekening houdend met eventuele gevolgen van specifiek Rijksbeleid dat van invloed is op het bijstandsvolume. Dit budget wordt voor het grootste deel bepaald via een objectief verdeelmodel. Met ingang van 2022 is een apart deelbudget Loonkostensubsidie gevormd, dat wordt verdeeld op basis van de historische (werkelijke) uitgaven van gemeenten op dit onderdeel in het voorafgaande jaar (t-1)[9]. Dit als beoogde prikkel om dit instrument in te zetten. Het BUIG- budget gaat alleen over de uitkeringsgelden. De bekostiging van de ambtelijke uitvoeringskosten wordt geacht plaats te vinden via de algemene uitkering gemeentefonds.

Het totale macrobudget voor de BUIG-gelden bedraagt afgerond € 7 miljard in 2024 waarvan € 0,5 miljard deelbudget Loonkostensubsidie.

[9] Bij de voorlopige toekenning wordt in eerste instantie uitgegaan van de gegevens (t-2), bij de nader voorlopige vaststelling vindt definitieve vaststelling plaats op basis van (t-1).

1. definitief budget 2023
Het Amstelveense BUIG-budget 2023 is definitief vastgesteld op € 23,95 miljoen. Dit is € 2,5 miljoen meer dan het voor de zomer bekend gemaakte nader voorlopige budget ad. € 21,45 miljoen. Dit wordt voor het overgrote deel verklaard door een indexering van ruim 10% inclusief de doorwerking van de verhoging van het wettelijk minimumloon (WML). In onze begroting is op deze compensatie reeds geanticipeerd voor een bedrag van € 2,3 miljoen (actuele raming verwachte BUIG-uitkering € 23,75 miljoen). Aan de uitgavenkant leidt de actuele prognose niet tot een bijstelling van het budget van € 18,55 miljoen. Daarmee is ten opzichte van actuele begroting per saldo sprake van een incidenteel voordeel van € 0,2 miljoen (€ 23,95 miljoen in plaats van € 23,75 miljoen).

2. voorlopig budget 2024
Voor 2024 is nu een eerste voorlopige opgave verstrekt. Het macrobudget 2024 neemt ten opzichte van 2023 toe met € 0,3 miljard (+4,4%). Deze stijging valt uiteen in drie ongeveer even grote brokken van ieder afgerond € 0,1 miljard:
- Hoger bijstandsvolume als afgeleide van verwachte stijging van de werkloosheid
- Een groei van het LKS-budget;
- Een hogere instroom door afbouw Wajong/WSW en plaatsing statushouders.

Aan de inkomstenkant neemt het Amstelveense BUIG-budget toe met € 1,15 miljoen van € 23,95 miljoen (zie boven, definitief budget 2023) naar € 25,1 miljoen. € 1 miljoen wordtverklaard door de hiervoor toegelichte groei van het macrobudget. Daarnaast is sprake van een positief herverdeeleffect van € 0,1 miljoen als gevolg van:
- aanpassingen/verfijningen in de werking van het verdeelmodel. Hierbij wordt verwezen naar een recent onderzoek naar meerjarige gemeentelijke tekorten en overschotten op de BUIG-budgetten waar ook Amstelveen aan heeft deelgenomen.[10]
- het actualiseren van de gehanteerde volumes/aantallen op de maatstaven in het objectief verdeelmodel (landelijk en lokaal). Dat gebeurt één keer per jaar bij de toekenning van het voorlopig budget. Daarna wijzigt dit niet meer voor het desbetreffende jaar en wordt alleen de omvang van het macrobudget nog aangepast;

Aan de uitgavenkant houden we rekening met stijging van € 0,75 miljoen ten opzichte van 2023 van € 18,55 miljoen naar € 19,3 miljoen. In algemene zin blijft bij een afname van het macrobudget de krimp in Amstelveen relatief achter bij het landelijk beeld door het reeds kleine en "vaste" uitkeringenbestand. Bij een landelijke groei blijft de Amstelveense groei naar verwachting ook achter. Daarnaast sprake van een positief herverdeeleffect op de aanpassing van het verdeelmodel. Een complicerende factor, c.q. grote onzekerheid is echter de (voortgang van de) plaatsing van statushouders. Amstelveen heeft hiervoor nog een stevige openstaande taakstelling (124 statushouders 2023 nog te plaatsen). Bij plaatsing blijkt de uitstroom van statushouders maar werk in aanvang niet eenvoudig vanwege de prioriteit voor (taal)onderwijs om te kunnen integreren. Bij de nadere bijstelling ten tijde van de meicirculaire vindt een actualisering plaats op basis van de dan bekende inzichten. De nu opgenomen uitgavengroei van € 0,75 miljoen bij een hoger BUIG-budget van € 1,15 miljoen betekent een structureel voordeel 2024 van € 0,4 miljoen. Inclusief de bijstelling 2023 ontstaat cumulatief het volgende beeld:

#structurele doorwerking bijstelling 2023 (voordelig)	€ 0,2 miljoen
# structureel voordeel bijstelling 2024 (voordelig)	€ 0,4

# totaal voordeel cumulatief '23/'24 (structureel)	€ 0,6
	====

De voorlopige toekenning 2024 is nog op prijspeil 2023. De LPO-correctie voor 2024 volgt pas in het najaar.

[10] Verdeling bijstands-budgetten 2024 (seo.nl)

2. Voorgestelde besluitvorming inclusief recapitulatie

Onderstaand overzicht geeft een recapitulatie van de bruto mutatie van de algemene uitkering en het netto-effect met inachtneming van samenhangende posten.

Recapitulatie mutatie algemene uitkering en samenhangende posten bedrag x 1.000 euro

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	
Raming algemene uitkering (plus is meer inkomsten)						
# WORDT: stand septembercirculaire 2023	157.792	165.993	175.721	166.885	174.235	
# WAS: begroting 2023-2027	155.741	162.941	172.927	164.762	168.778	
bruto-mutatie raming algemene uitkering	***2.051***	***3.052***	***2.794***	***2.123***	***5.457***	**A**
Samenhangende posten (plus is meer uitgaven)						
# stelpost nominaal		*1.980*	*2.435*	*2.890*	*4.513*	
# stelpost areaal		*650*	*650*	*650*	*650*	
# stelpost reservering opgave 2026ev					*237*	
# taakmutaties	*58*	*231*	*83*	*83*	*57*	
# afrekening "oude jaren"	*-123*					
totaal mutatie samenhangende posten	***-65***	***2.861***	***3.168***	***3.623***	***5.457***	**B**
Netto-effect (tgv/tlv algemene reserve)	***2.116***	***191***	***-374***	***-1.500***	***0***	**C= A-/-B**

1. De notitie "Uitkomsten septembercirculaire 2023 uitkering gemeentefonds en bijstandsgelden 23-24" aan te bieden aan de gemeenteraad om te betrekken bij de behandeling van de Programmabegroting 2024.

2. De gemeenteraad aan te bieden, een naar aanleiding van de septembercirculaire/bijstandsgelden aangepast raadsvoorstel "Programmabegroting 2024" met bijbehorend concept-raadsbesluit met daarin het volgende toegevoegde (voorgesteld) besluit nummer 7:

7. De volgende uitkomsten van de notitie septembercirculaire 2023 en de bijstandsgelden 2023/2024 te verwerken in begroting 2023 en de (meerjaren)begroting 2024-2027:

a) verhogen van de raming algemene uitkering met € 2.051.000 in 2023, € 3.052.000 in 2024, € 2.794.000 in 2025, € 2.123.000 in 2026, € 5.457.000 in 2027 conform recapitulatie bruto-mutatie raming algemene uitkering in de aangeboden notitie;

b) ten gunste van de algemene reserve (begrotingssaldo) incidenteel voordelig € 2.293.000 in 2023, € 771.000 in 2024 en € 206.000 in 2025, alsmede ten laste van de algemene reserve (begrotingssaldo) incidenteel nadelig € 1.737.000 in 2026 conform regel C.2. in het financieel totaaloverzicht in de aangeboden notitie;

c) nog te ontvangen Energietoelage 2023 (2e tranche) voor bedrag van € 3.408.000 met even groot uitgavenbudget (incidenteel, neutraal, regel 1c totaaloverzicht);

d) verhogen van de stelpost nominaal met € 1.980.000 in 2024, oplopend naar € 2.435.000 in 2025, € 2.890.000 in 2026 en € 4.513.000 in 2026 (structureel, regel 1e totaaloverzicht);

e) verhogen van de stelpost areaal € 650.000 met ingang van 2023 (structureel, regel 1f totaaloverzicht);

f) het opnemen van de volgende posten in samenhang met specifieke taakmutaties binnen de algemene uitkering conform onderdeel A.2 in de aangeboden notitie:

specificatie taakmutaties bedragen x € 1.000

		2023	2024	2025	2026	2027
a) LHBTI-beleid (Regenboogsteden)	*incid. '23-'26*	19	19	19	19	
b) Veillig wonen (Weerbaar Bestuur)	*incid. '23-'26*	7	7	7	7	
c) Bijzondere bijstand & vroegsignalering irt hoge inflatie	*incidenteel*		148			
d) Compensatie WSW voor WML-verhoging	*structureel*	28	28	28	28	28
e) Rijksvaccinatieprogramma - kinkhoest	*structureel*		25	25	25	25
f) Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPD III)	*structureel*	4	4	4	4	4
Totaal toekenning taakmutaties		**58**	**231**	**83**	**83**	**57**

g) het vervallen toegepaste gemeentelijke indexering bijdrage AM-Match ten laste van stelpost nominaal ad. € 153.000 (structureel 2023, neutraal);

h) verhoging inkomsten BUIG met € 177.000 in 2023 en additioneel € 1.153.000 in 2024 (structureel), alsmede verhoging budget bijstandsuitgaven met € 750.000 met ingang van 2024;

i) reservering ter dekking structurele opgave 2026ev € 817.000 (structureel 2026, regel C.2. totaaloverzicht).

Paraaf

ontvangstdatum :
paraaf :